

Херсонський державний
аграрний університет

Kherson State Agrarian
University

Latvia University
of Life Sciences
and Technologies

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної
конференції**
**the 3rd International Scientific and Practical
Conference**

**«ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН
НА ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК
ТЕРИТОРІЙ ЗЕМЛІ: НАСЛІДКИ
ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ»**

**The impact of climate change on spatial development of
Earth's territories: implications and solutions**

11-12 червня 2020 року
June 11-12, 2020

Херсон

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

**Міністерство освіти та науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Головне управління Держгеокадастру у Херсонській області
Latvia University of Life Sciences and Technologies (Latvia)
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu (Poland)
Lankaran State University Lankaran (Azerbaijan)
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Тернопільський національний економічний університет
Херсонський державний аграрний університет**

«ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ ЗЕМЛІ: НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ»

**The impact of climate change on spatial development of
Earth's territories: implications and solutions**

МАТЕРІАЛИ

***III Міжнародної науково-практичної
конференції***

the 3rd International Scientific and Practical Conference

**11-12 червня 2020 року
June 11-12, 2020**

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру

**Херсон
2020**

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

**УДК 332.33 : 551.58
В80**

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету водного господарства, будівництва та землеустрою ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» (протокол №10 від 29 червня 2020 р.)

Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції [Херсон, 11-12 червня 2020 року]. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. 293 с.

ISBN 978-617-7917-03-7

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати III Міжнародної науково-практичної конференції. Розглянуто актуальні проблеми та напрямки впливу кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі, встановлення контактів між вченими різних країн, обмін дослідницьким досвідом.

Конференція проведена у межах кафедральної теми: «Сучасні еколого-економічні проблеми природокористування Херсонської області за умов кліматичних змін (номер державної реєстрації 0118U007196).

Рекомендується науковцям, державним службовцям, підприємцям, громадським діячам, викладачам, студентам та аспірантам.

Головний редактор: Яремко Ю.І., д.е.н., професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Відповідальний секретар: Дудяк Н.В., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Технічний секретар: Мацієвич Т.О., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Організатори випуску збірника:

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

© ХДАУ, колектив авторів, 2020

*III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення»
(11-12 червня 2020 року)*

Науково-організаційний комітет конференції:

Кирилов Юрій Євгенович	Ректор ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Яремко Юрій Іванович	Перший проректор, з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Аверчев Олександр Володимирович	Проректор з наукової роботи ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», д.с.-г.н., професор
Артюшенко Валерій Васильович	Декан факультету водного господарства, будівництва та землеустрою ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», к.с.-г.н., доцент, заслужений працівник сільського господарства України
Дудяк Наталія Василівна	Завідувач кафедри землеустрою геодезії та кадастру ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», к.е.н., доцент
Parsova Velta	Dr.oec., professor Emeritus, member of Latvian Academy of Agricultural and Forestry Sciences, Latvia University of Life Sciences and Technologies, Latvia
Zielińska Anetta	Profesor doktor habilitowany, doktor honoris causa Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Poland
Mirzayev Natig	Candidate of economic sciences, assist.professor, Lankaran State University, Azerbaijan
Pawliszczy Dariusz	Doctor of Philosophy, mayor of Gromadka, Poland
Нечипоренко Олександр Миколайович	Доктор економічних наук, доцент, Заступник директора з наукової роботи, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», професор кафедри організації підприємництва та біржової діяльності Національний університет біоресурсів і природокористування України
Толуб'як Віталій Семенович	Професор кафедри менеджменту та публічного управління Тернопільського національного економічного університету, д.держ.упр., доцент
Керімов Алі Наріманович	Доцент кафедри рослинництва, генетики, селекції та насінництва ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», кандидат с.-г. наук, доцент

ЗМІСТ

Секція 1. АДАПТАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

<i>Дзяди́кевич Ю.В., Любезна І.В. РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ.....</i>	12
<i>Бойко Л.І., Мацієвич Т.О. ФІНАНСОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.....</i>	17
<i>Гонак І.М. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО УМОВ ОБІГУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ» .....</i>	19
<i>Кульчій І.О. УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....</i>	22
<i>Крупіца Д.О., Сегейченко О.В. ШЛЯХИ ВИЗНАЧЕННІ РИНКОВОЇ ВАРТОСТІ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ПРИ НЕСТАЧІВИХІДНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ПЕРІОД ДІЇ МОРАТОРІЮ.....</i>	25
<i>Мацієвич Т.О., Іванів М.О., Філь А.Р. ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ЗМІНИ КЛІМАТУ.....</i>	29
<i>Крупіца Д.О., Груша О.С. ПРОБЛЕМАТИКА ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ.....</i>	31
<i>Мовчан Т.В., Артемов В.О., Смоленська Л.І. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ОБМЕЖЕНЬ ТА ОБТЯЖЕНЬ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ЗЕМЕЛЬ.....</i>	34
<i>Песков І.В., Салтиков О.С. ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ТЕРИТОРІЙ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ.....</i>	39
<i>Сакаль О.В., Третяк Н.А. БАЗОВІ ПОНЯТТЯ В ОЦІНЮВАННІ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН ДЛЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ РЕАЛІЗАЦІЇ НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВОГО РОЗВИТКУ У СФЕРІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ І СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА .....</i>	42
<i>Толуб'як В.С. ЩОДО ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ ГРОМАДАМИ ЗАЛІСНЕННЯ МАЛОПРОДУКТИВНИХ ЗЕМЕЛЬ.....</i>	44

Фокіна С.В., Арнаутова О.Ю. ПРОБЛЕМИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ПОКРАЩЕННЯ.....	48
---	-----------

Секція 2. ЗАСТОСУВАННЯ ГІС, ТЕХНОЛОГІЙ ДЗЗ ТА ГЕОДЕЗИЧНО-КАРТОГРАФІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОЦІНКИ СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ МІНЛИВОСТІ КЛІМАТУ

Бондаренко Е.Л. СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО РОЗРОБЛЕННЯ ГІС МОНІТОРИНГУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	50
Вітровий А.О. МОНІТОРИНГ ЗЕМЕЛЬ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЗЗ ТА ГІС.....	54
Губар Ю.П. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ГІС ДЛЯ МАСОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ	57
Ільків Є. Ю., Галярник М. В., Семків Б. А. ВРАХУВАННЯ ВПЛИВУ ГЕОМАГНІТНОГО ПОЛЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	60
Кузло М.Т. МОДЕЛЮВАННЯ ДЕФОРМАЦІЙ ПОВЕРХНІ ЗЕМЛІ ПРИ ЗМІНІ ГІДРОЛОГІЧНИХ УМОВ.....	62
Ступень М.Г., Рижок З.Р., Ступень Н.М. ЗАСТОСУВАННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЗА СТАНОМ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР.....	66
Мацієвич Т.О., Капуста О.В. РОЛЬ ГІС ТЕХНОЛОГІЙ У МОДЕЛЮВАННІ ЗМІН КЛІМАТУ ТА ОЦІНКИ СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ.....	69
Четверіков Б.В. МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПЛОЩ ВИРУБОК ЛІСІВ У КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗАСОБАМИ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ.....	72
Шевчук С.А., Козицький О.М., Шевченко І.А. ПРОБЛЕМИ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ РІЧОК УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ РІЧКИ СУПІЙ ЛІВОБЕРЕЖНОЇ ЧАСТИНИ ДНІПРА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	76
Яремко Ю.І., Дудяк Н.В., Магальяс В.А. ПРАГМАТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ DIGITALS ПРИ ВИКОНАННІ ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНИХ І ЗЕМЛЕВПОРЯДНИХ РОБІТ.....	80

Секція 3. ЕКОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

<i>Parsova V., Stoiko N., Kryshenyk N., Mirzayev N. TENDENCIES OF LAND USE IN UKRAINE AND LATVIA IN THE CONDITIONS OF GLOBAL CHANGES OF CLIMATE.....</i>	84
<i>Guliyev F., Huseinova L. THE MAIN DISEASE OF POMEGRANATE IN CHESTNUT (GRAY-BROWN) SOILS OF AZERBAIJAN.....</i>	89
<i>Агаева М.А. ВРЕДНОСНОСТЬ БОЛЕЗНЕЙ, ПОРАЖАЮЩИХ СУБТРОПИЧЕСКИЕ РАСТЕНИЯ.....</i>	95
<i>Аверчев О.В., Онищенко С.О., Алмашова В.С., Ковшакова Т.С. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....</i>	96
<i>Бабаев Х.Ю. ЭФФЕКТИВНОСТЬ АГРОХИМИЧЕСКИХ МЕР БОРЬБЫ С ЭРОЗИЕЙ НА СКЛОНОВЫХ ПОЧВАХ ЛЕНКОРАНСКОГО РАЙОНА АЗЕРБАЙДЖАНА.....</i>	99
<i>Анісімова Л.Б., Голубченко Т.М., Кашкальда Н.І. ЯКІСТЬ РІЧКОВИХ ВОД ЯК ЕЛЕМЕНТ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....</i>	100
<i>Барвінський А.В. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ ПОЛІСЬКИХ АГРОЛАНДШАФТІВ ДО НЕСПРИЯТЛИВИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....</i>	103
<i>Бабаев Х.Ю., Мамедова У.М. ВЛИЯНИЕ ИНГИБИТОРОВ НИТРИФИКАЦИИ НА ПРЕВРАЩЕНИЕ АЗОТА УДОБРЕНИЙ В ИЛОВАТО-БОЛОТНЫХ ПОЧВАХ.....</i>	106
<i>Бабушкіна Р. О., Мельниченко С.Г. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОЛОГІЧНУ СТАБІЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ.....</i>	107
<i>Бутенко Є.В., Лошакова Ю.А. СТІЙКИЙ РОЗВИТОК ДОВКІЛЛЯ В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ.....</i>	110
<i>Бєлая І.С. РОЛЬ ОТГ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЗАХОДІВ ЩОДО АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....</i>	113
<i>Вишневський В.І., Шевчук С.А. АНОМАЛЬНІ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНІ УМОВИ 2019-2020 РОКІВ ТА ЇХ НАСЛІДКИ.....</i>	115
<i>Волошин М.М. ОПТИМІЗАЦІЯ ВОДОКОРИСТУВАННЯ НА ОСНОВІ САПР В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ ТА ЗМІН КЛІМАТУ.....</i>	117

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

Затула В.І., Затула Н.І. АРИДИЗАЦІЯ КЛІМАТУ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.....	121
Клок С.В. КЛІМАТИЧНІ УМОВИ ХЕРСОНЩИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ (МІНІМАЛЬНА ТЕМПЕРАТУРА ПОВІТРЯ)....	124
Кисельов Ю.О., Шутак К.В. ВПЛИВ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА СТАН ПОСЕЛЕНСЬКИХ ГІДРОЕКОСИСТЕМ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	127
Коваленко А.О., Бирків Г.М. КЛІМАТИЧНИЙ ЧИННИК У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	129
Кузик І.Р. РОЛЬ ПРИРОДНИХ УГІДЬ У ПОПЕРЕДЖЕННІ ПІДТОПЛЕННЯ МІСТА ТЕРНОПІЛЬ.....	131
Колосюк А.А., Стадніков В.В. ПОРІВНЯЛЬНІ ПОКАЗНИКИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕНТИ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ПІВДЕННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ (КІНЕЦЬ II - ПОЧАТОК III ТИСЯЧОРІЧ).....	134
Круківська А.В., Бездушна Г.Д. ДИНАМІКА ЗАПАСІВ ПРОДУКТИВНОЇ ВОЛОГИ У ҐРУНТІ ПІД ОЗИМОЮ ПШЕНИЦЕЮ НА ТЕРИТОРІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	138
Лавренко Н.М., Пугачова К.Є. ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО В УКРАЇНІ.....	141
Макєєва Л.М. ВИВЧЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ І ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЇЇ СТАН ЯК ОСНОВА РАЦІОНАЛЬНОГО І ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ.....	144
Малащук О.С., Вікуліна Л.Ф. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ УМОВ НА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БЕРЕГОВОЇ ЛІНІЇ МОРІВ В УКРАЇНІ.....	147
Мамедова У.М. ДЕЙСТВИЕ МИНЕРАЛЬНЫХ УДОБРЕНИЙ И НАВОЗА В ПЕРЕЦ СЛАДКИЙ НА ЖЕЛТОЗЕМНО-ПОДЗОЛИСТО-ГЛЕЕВЫХ ПОЧВЫ.....	150
Мерленко І.М., Федонюк В.В., Линюк Р.В., Дубинюк Д.М. АГРОНОМІЧНА ОЦІНКА СУЧАСНИХ ЗМІН КЛІМАТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВОЛИНІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ.....	152
Морозов О.В., Морозов В.В., Біднина І.О., Козленко Є.В. МІНЕРАЛІЗАЦІЯ ТА ХІМІЧНИЙ СКЛАД ҐРУНТОВИХ ВОД ІНГУЛЕЦЬКОГО ЗРОШУВАНОВОГО МАСИВУ.....	155
Мурсалийев О.К. МОДЕЛИРОВАНИЕ ТЕПЛОВЫХ ПРОЦЕССОВ В ГРАВИМЕТРИЧЕСКИХ СИСТЕМАХ.....	157
Назарова Н.Г. РАЗЛИЧНЫЕ ПИТАТЕЛЬНЫЕ ВЕЩЕСТВА ЧАЕВЫХ ПЛАНТАЦИЙ И ИХ ВЛИЯНИЯ НА МЕХАНИЧЕСКИЙ СОСТАВ ПРОДУКТОВ ЧАЯ.....	160

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

Небесний В.Б., Гродзинська Г.А., Тесленко І.К. ОЦІНКА СТАНУ ДУБОВИХ НАСАДЖЕНЬ ПАРКОВИХ ЕКОСИСТЕМ ЗА ДАНИМИ СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	163
Новосьолова О.С., Філенко Н.В. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ	166
Овчарук О.В., Ніетіес М., Ткач О.В. АКТУАЛЬНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ..	169
Павловська Т.С., Бакалейко В.А., Геналюк Р.М. ТЕМПЕРАТУРНИЙ РЕЖИМ НА МЕТЕОСТАНЦІЇ ЛУЦЬК В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	172
Овчарук О.В., Samborski A., Земляк І.І. ЕКОЛОГІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТАЛОГО АГРАРНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ	177
Пасічник Ю.В. МЕХАНІЗМИ ПІДТРИМКИ АГРОВИРОБНИКІВ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	180
Морозов О.В., Морозов В.В., Кабаченко А.І., Біднина І.О. СУЧАСНІ ГІДРОГЕОЛОГО – МЕЛІОРАТИВНІ УМОВИ ІНГУЛЕЦЬКОГО ЗРОШУВАНОВОГО МАСИВУ	184
Павловська Т.С., Климюк І.В., Білецький Ю.В., Геналюк Р.М. ВІТРОВИЙ РЕЖИМ НА МЕТЕОСТАНЦІЇ ЛУЦЬК (2001–2018 рр.)..	189
Петренко О.Я., Завадський С.О. ПРОГРАМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАХОДІВ В СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	192
Пясецька С.І. ВІДКЛАДЕННЯ ПАМОРОЗИ КАТЕГОРІЇ НЯ (небезпечні) НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ПРОТЯГОМ СТАНДАРТНОЇ КЛІМАТОЛОГІЧНОЇ НОРМИ 1961-1990 рр	196
Савенець М.В. ЗМІНИ ЯКОСТІ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ В УКРАЇНІ ЗУМОВЛЕНІ КАРАНТИНОМ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ COVID-19.....	200
Сахно Є.Ю. ПРОЦЕСИ ЕВОЛЮЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПРИРОДНИХ ТА ШТУЧНИХ СИСТЕМ	202
Ситник О.І. АРИДИЗАЦІЯ ОКРЕМИХ ТЕРИТОРІЙ МІЖЗОНАЛЬНОГО ГЕОЕКОТОНУ «ЛІСОСТЕП-СТЕП ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ» (НА ПРИКЛАДІ ГАЙВОРОНСЬКОГО РАЙОНУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	206
Слава С.С., Чиняк В.В. ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА ГОСПОДАРСЬКИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ	211
Смирнова С.М., Бірюкова О.О. ПІДХІД КОНЦЕПЦІЇ LEADER В ПРАКТИЦІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	215
Стояцька Г.М. СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	218
Смирнова С.М., Ткаченко О.С. ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ	220

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

Стратічук Н.В. ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	223
Ступень Р.М., Комар А.В. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	227
Тимків А.О. ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН НА РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ.....	229
Удовенко І.О., Горбачова В.С. РИНОК ЗЕМЛІ ЯК ОСНОВНИЙ МЕХАНІЗМ РАЦІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ.....	232
Федонюк В.В., Іванців В.В., Іванців О.В. ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БІОІНДИКАЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПОВІТРЯ У М. ЛУЦЬКУ.....	235
Хавар Ю.С., Гулько О.Р. ДЕЯКІ ЕКОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	237
Юшин С.О. СТРУКТУРНА (ДИС)ГАРМОНІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У КОНТЕКСТІ РИЗИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ КАТАСТРОФ.....	241

Секція 4. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ОРГАНІЗАЦІЇ УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ З ВРАХУВАННЯМ АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Даніленко О.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	245
Яремко Ю.І., Дудяк Н.В. ОСВІТА У СФЕРІ ЗЕМЛУСТРОЮ, ГЕОДЕЗІЇ ТА КАДАСТРУ.....	248
Папакіна Н.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ.....	251
Білорусов С.Г., Шкараната Я.Є. РОЛЬ КЛІМАТУ В ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА НАВЧАННЯ КАДРІВ ОТГ.....	254
Папакіна Н.С., Мамедов С.М. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ОСВІТУ У АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ.....	256

**Секція 5. НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН**

<i>Заирова Ф.Р. ПРОБЛЕМЫ УРБАНИЗИРОВАННОЙ И ПРИРОДНОЙ СРЕДЫ ГОРОДА.....</i>	258
<i>Дудяк Н.В., Нечипоренко О.М. ПРОЦЕС ВПЛИВУ ІСНУЮЧИХ РЕЖИМОУТВОРЮЮЧИХ ОБ'ЄКТІВ НА РОЗРОБКУ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ МЕЖ В ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ .....</i>	261
<i>Розум Р.І. ІНЖЕНЕРНА ІНФРАСТРУКТУРА ТЕРИТОРІЙ У ПОЛІТИЦІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....</i>	264
<i>Кутузова Т.Ю. НОВАЦІЇ БІО ТЕК АРХІТЕКТУРИ: ТРАДИЦІЇ РОЗБУДОВИ.....</i>	266
<i>Лавренко Н.М., Ковтонюк Є.В. НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН ТА ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ СОНЯЧНОЇ РАДІАЦІЇ.....</i>	267
<i>Удовенко І.О., Глуцал Я.О. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО МІСТОБУДУВАННЯ В ЯПОНІЇ.....</i>	271
<i>Кутузова Т.Ю., Підгородецька С.М. ЗАПІЗНІЛІСТЬ РЕАКЦІЇ НА КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ В СУЧАСНІЙ АРХІТЕКТУРІ.....</i>	273
<i>Удовенко І.О., Глушенко М.В. СПЕЦИФІКА МІСТОБУДІВНИХ ПРОЄКТІВ В КОНТЕКСТІ ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....</i>	275
<i>Яручик Л. О., Ковпак В.Ю. СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ В ЛАДНШАФТНІЙ АРХІТЕКТУРІ: ВІД АНАЛІЗУ ДО КОНЦЕПЦІЇ.....</i>	277
<i>Кутузова Т.Ю., Підгородецький О.С. ВПЛИВ КЛІМАТУ НА ТЕХНОЛОГІЧНІСТЬ АРХІТЕКТУРНИХ СПОРУД.....</i>	281
<i>Ситник І.В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРИ З УРАХУВАННЯМ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....</i>	282
<i>Яручик Л.О., Коробка І.В. СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ В ЛАДНШАФТНІЙ АРХІТЕКТУРІ У ІСТОРИЧНО СФОРМОВАНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....</i>	285
<i>Яценко В.М., Мартинов І.М., Баранова О.Ю. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....</i>	289

Мацієвич Т.О.

к.е.н., доцент

Іванів М.О.

к. с.-г.н., доцент

Філь А.Р.

здобувач вищої освіти

Херсонського державного аграрного університету

м. Херсон, Україна

ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Загальновідомо, що глобальна зміна клімату – це одна з найбільших екологічних проблем, що наразі постала перед людством. По своїй суті державна екологічна політика, спрямована на вирішення існуючих екологічних проблем, що призводять до негативних екологічних, соціальних та економічних наслідків, а також на попередження їх виникнення й поширення.

Згідно з Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, в результаті людської діяльності відбулося істотне збільшення концентрації парникових газів в атмосфері, що посилює природний парниковий ефект, і може призвести до додаткового потепління поверхні і атмосфери Землі та несприятливо вплинути на природні екосистеми і людство [1].

Як зазначається в Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», забруднення атмосферного повітря є однією з найгостріших екологічних проблем. Адже, рівень забруднення атмосферного повітря великих міст і промислових регіонів є високим, незважаючи на спад виробництва в Україні [2].

З одного боку, зазначена стратегія тісно пов'язана з розширенням участі України у досягненні найголовніших Цілей Сталого Розвитку ООН, зокрема, сприяння сталому розвитку сільського господарства й вжиттю невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками. Водночас, із іншого боку, Стратегія забезпечить дотримання взятих Україною зобов'язань у сфері зміни клімату Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом [3].

Погоджуємось із думкою П. Ю. Пресіч [4], що формування ефективних механізмів управлінського впливу на процес землекористування потрібно реалізовувати через поєднання таких складових державної політики у даній сфері: по-перше, держава шляхом розробки та реалізації адміністративних, правових, інституціональних та організаційних засобів визначає інструменти і засоби використання земельних ресурсів, встановлює механізми поєднання державних, громадських та приватних інтересів в їх інтегрованому поєднанні.

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

По-друге, держава шляхом визначення правил та процедур відшкодування завданих природі збитків формує модель реалізації ринкових відносин у сфері природокористування.

Отже, відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату основними пріоритетами державної політики в сфері зміни клімату до 2030 року є:

- зміцнення інституційної спроможності щодо формування і забезпечення реалізації держполітики у сфері зміни клімату (зокрема, шляхом забезпечення імплементації положень Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС, пов'язаних із зміною клімату тощо);
- запобігання зміні клімату через скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави;
- адаптація до зміни клімату, підвищення опірності та зниження ризиків, пов'язаних із зміною клімату до національного рівня, приділяючи пріоритетну увагу діям тих громад і секторів економіки, які є найбільш вразливими до впливів зміни клімату) [5].

Слід зазначити, що Україна, поступово вносить на законодавчому рівні відповідні рішення по боротьбі з данною проблемою. План дій з боку держави щодо вирішення проблем, пов'язаних з впливом зміни клімату повинен включати сукупність заходів, які направлені на досягнення спільної мети – мінімізації вразливості України в сфері управління та охорони земельних ресурсів до змін клімату. Паралельно має розпочатися процес розробки нових заходів політики, включаючи програми посилення спроможності та системи раннього попередження; широке залучення зацікавлених сторін і обговорення в рамках процесу розробки політики є важливими з огляду на місцеві особливості наслідків зміни клімату та потенційних заходів з адаптації.

Список літератури

1. Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 1992 (ратифікована Законом України від 29.10.1996 р. № 435/96-ВР). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_044
2. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>
3. Стратегія адаптації до змін клімату сільського, лісового та рибного господарств України до 2030 року https://www.uahhg.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/Стратегія-адаптації-до-зміни-клімату-сільського-лісового-та-рибного-господарств-України-до-2030-року_29.05.19.pdf.
4. Пресіч П. Ю. Формування механізмів державного регулювання земельних відносин в українській державі / П. Ю. Пресіч. // Демократичне врядування. - 2015. - Вип. 15. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2015_15_20

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

5. Аналітичний звіт «Базове дослідження стану та напрямів розвитку екологічної політики України та перспектив посилення участі організацій громадянського суспільства у розробці та впровадженні політик, дружніх до довкілля» (період: 2018 - січень 2019). Київ. 2019.

Крупіца Д.О.

к. с.-г. н., старший викладач

Груша О.С.

здобувач вищої освіти

Херсонського державного аграрного університету

м. Херсон, Україна

ПРОБЛЕМАТИКА ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Глобальна зміна клімату – одна з найгостріших екологічних проблем які стоять перед людством. Згідно прогнозів провідних міжнародних наукових центрів з дослідження клімату, протягом наступного століття температура підвищиться на 2-5 градусів за Цельсієм. Такі темпи глобального потепління спричиняють серйозні кліматичні зміни і різні екосистеми опиняться під загрозою зникнення.

Сьогодні можна зі впевненістю сказати, що значні кліматичні зміни вже відбуваються. Якщо ми не розпочнемо активно діяти, то вже незабаром наблизимось до тої межі, коли глобальну зміну клімату зупинити буде вже неможливо і життя на планеті у майбутньому буде під загрозою. [1].

Південь України завжди славився своїми вітрами та посухами, а з світовими кліматичними змінами вони стають ще сухішими та сильнішими. Важливим кроком до адаптації цих змін стало так зване «приборкування» вітрів і використання їх для створення зеленої електроенергії. Все більше земельних ділянок наділяються для будівництва вітрових та сонячних електростанцій, які стануть більш екологічно-чистою альтернативою атомним та гідроелектростанціям.

Для того, щоб реалізувати будівництво даних споруджень відбирають земельні ділянки, які потерпають від посушливого клімату та найкращий вибір їх використання буде надати в оренду, яка приносить користь. Новостворені ОТГ, сільські та селищні ради приймають рішення надати землі (в межах своїх повноважень) у строкове, платне використання, що поповнюватиме місцевий бюджет та покращить благоустрій.

Звісно, що такі рішення мають і позитивні, і негативні наслідки. Тому необхідно зробити невеликий аналіз поняття «оренди землі», знайти плюси,